

EUROPA ENTRE OS SÉCULOS XII-XV

- INTRODUCCIÓN

- DEBUXAR LIÑA DO TEMPO

- Plena Idade Media: séculos XI-XIII

- Baixa Idade Media: séculos XIV- XV

PLENA E BAIXA IDADE MEDIA

1.- Caracaterísticas xerais

- **Cambios que desembocarán na IDADE MODERNA**
 - **Económicos**
 - Mellora da agricultura → Aumenta a poboación
 - Desenvolvemento do comercio e a banca
 - Artesanía
 - Renacen as cidades
 - **Políticos:**
 - Reforzo do poder real
 - **Sociais**
 - A burguesía pugna por saír do Estamento non privilexiado.
 - **Culturais**
 - A arte gótica acada grande esplendor
 - No século XIV ten lugar unha grave crise xeral

MAPA EUROPA MEDIEVAL comparar con mapa paxina 162

PLENA E BAIXA IDADE MEDIA

2.- Os cambios políticos

- **SISTEMA POLITICO:**Os reis recuperan poder: MONARQUÍA AUTORITARIA

Os reis :

*Pagan para ter exército e funcionarios

* **RECUPERAN O PODER A COSTA DOS NOBRES.**

* **SON AXUDADOS POR:**

- **A Curia Rexia (ou Consello Real), formada por nobres e eclesiásticos**
- **O Parlamento , formado por representantes da nobreza, o clero e dalgunhas cidades**

Os **burgueses** a cambio de privilexios prestan diñeiro aos reis.

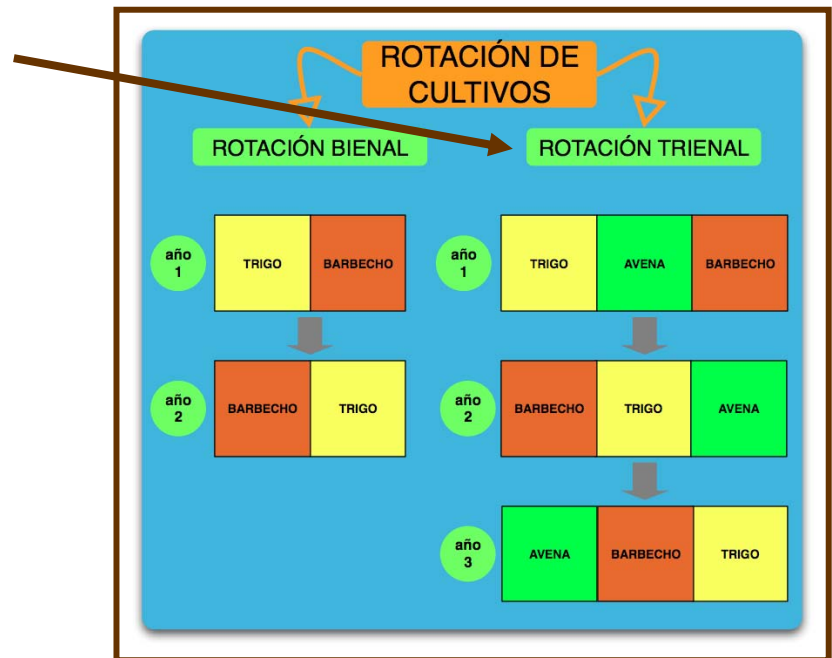
Concédense privilexios ás cidades: os **foros** (fuero en castelán)

3.- ECONOMÍA

3.1.- A agricultura

_ Incrementouse a produción agrícola:

- Aumento da superficie cultivada (talan bosques, desecan pantanos ...)
- Rotación de cultivos, trienal.
- Novas ferramentas :
Arado de vertedera
Muño de auga
- **Consecuencia:**
- Aumento da poboación

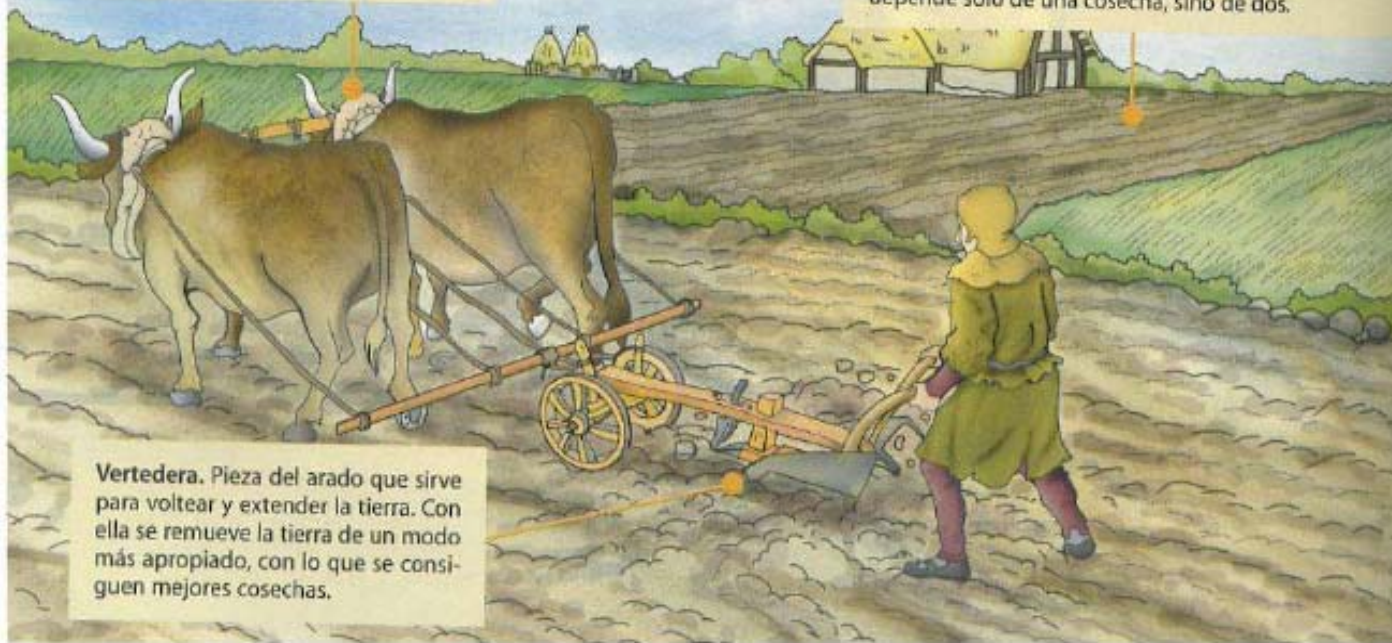
Arado de vertedera e muíño de auga

Avances de las técnicas agrícolas

Collera. Pieza de cuero o lona que se pone al cuello de los animales de tiro y que se engancha el resto de los correajes.

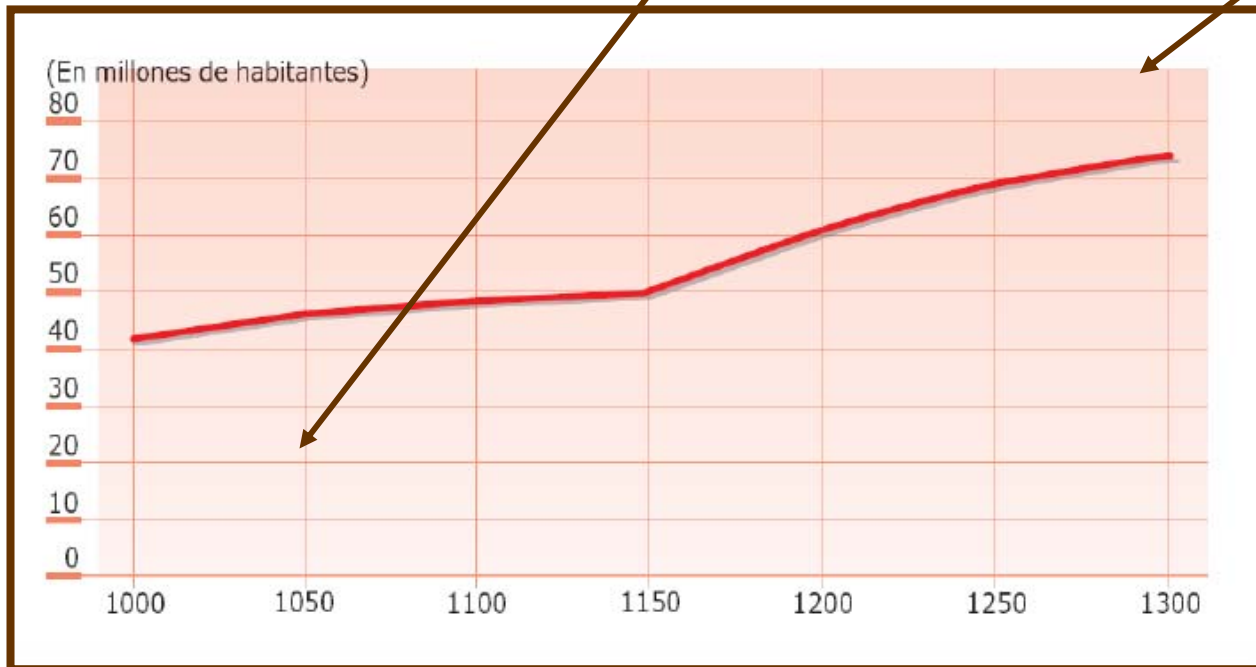
Rotación trienal. Técnica agrícola que consiste en dividir el campo en tres hojas o parcelas: una para el cultivo de invierno, otra para el de primavera, y una última que se deja en reposo (barbecho). Al ir rotando las parcelas, la tierra no se agota y el campesino no depende solo de una cosecha, sino de dos.

Vertedera. Pieza del arado que sirve para voltear y extender la tierra. Con ella se remueve la tierra de un modo más apropiado, con lo que se consiguen mejores cosechas.

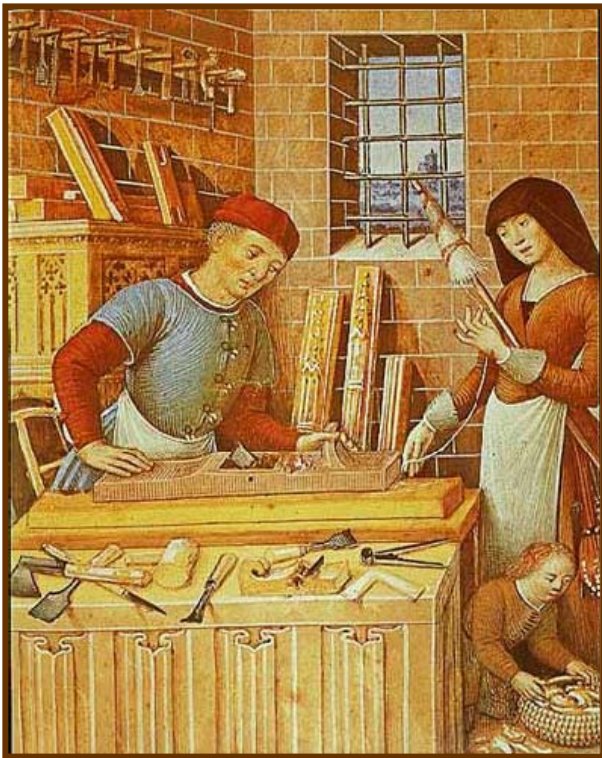
S. XI → 42 millones de habitantes

S. XIII → 73 millones de habitantes

3.2.- A artesanía

- **ARTESANÍA:** O aumento da poboación trouxo o aumento da demanda de produtos elaborados → Medra a artesanía

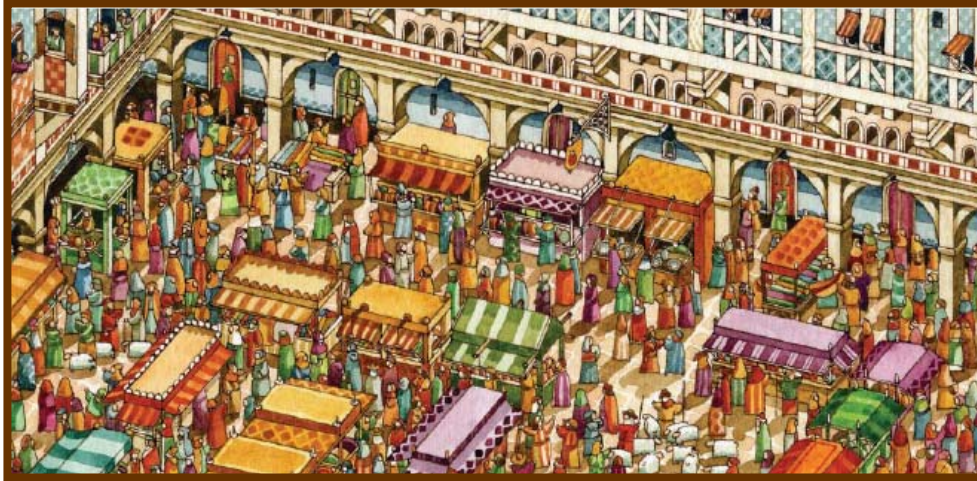

Usaban Máquinas movidas pola forza humana, nunca por unha forza mecánica

Os artesáns traballaban controlados polos GREMIOS (asociación de traballadores do mesmo oficio)

Tiñan tres niveis: MESTRE (dono),
OFICIAL (asalariado)
APRENDIZ (vivía na casa do mestre)

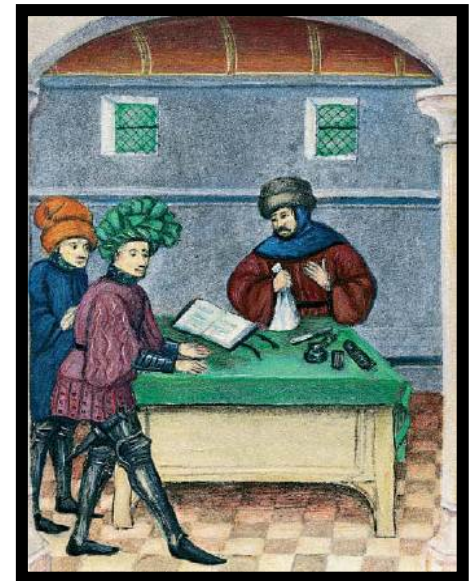
3.3.- O comercio

Nacen as feiras , reunións periódicas de mercaderes de duración variable de semanas a meses, para intercambiar produtos de todos os países.

As de Champagne en Francia e Medina do Campo en España son as máis importantes

Nace a **BANCA** (os burgueses acudían ás feiras, colocaban “un banco” facían préstamos e xestionaban LETRAS DE CAMBIO

4.- As cidades (burgos)

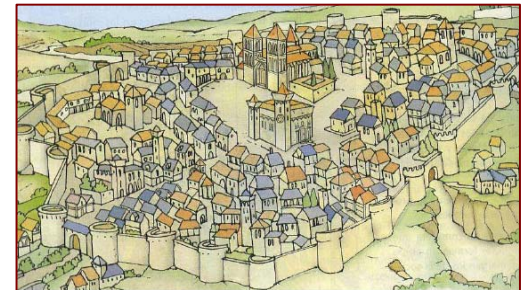
– TIPOS

- Cidades antigas recuperadas
- Cidades de nova creación
 - Medran protexidas polos nobres (nacen os burgos)

– CARACTERÍSTICAS

- Tamaño pequeno
- Plano irregular, cercadas por murallas
- A poboación establecíase en barrios separados por motivos relixiosos ou étnicos (Barrios Cristianos, xudeos: Alxamas, Islámicos: morerías)
- As familias ricas dominaban as novas cidades (era o patriciado urbano)

A través dun foro ou carta comunal permitía selles formar un goberno autónomo

Unha cidade medieval

Barrio xudeo en Ribadavia (Ourense)

Barrio musulmán en Toledo

Anverso

+ igno en Medina del campo el 3 de noviembre de 1495 +
 pistre por vbi puen se cubio p... del m... de d... p...
 A equa de con... el grimallo...
 e...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

Reverso

+
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

Letra de cambio girada en Medina del Campo el 3 de noviembre de 1495
 a favor de Eduardo Escaja y Bernaldo de Grimaldo, genoveses estantes en Sevilla
 por valor de 159.164 mrs.

Manuscrito sobre papel

Archivo de la Real Chancillería de Valladolid

5.- A crise do século XIV

- -Causas:
 - As guerras (Guerra do 100 anos entre Francia e Inglaterra e guerras entre señores feudais)
 - A epidemia de peste negra (libro páxs. 171 e 176)
- . Consecuencias:
 - Descenso da poboación
 - Menor produción
 - Conflictos sociais (campesiños- señores, pobo- patriciado urbano)
 - Pesimismo que provoca exaltación relixiosa